

Előfizetési árak:
 Egész évre 14.— kor.
 Félévre . . . 7.— „
 Negyedévre 3.60 „
 Egy hóra . 1.20 „
 —
 Egyes-szám 4 fillér.
 Vidéken . . . 6 „

MAGYARSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági napilap.

Hirdetési árak:
 Petit-számitással
 soronkint, dijszabás
 szerint.

Apró hirdetések
 Egy szó 4 fillér.
 Vastagabb betűkkel
 8 fillér.

Telefon: 154.

SZERKESZTŐSÉG:

Budapest, IV. ker., Vámház-körut 8.

Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.

A lap megjelenik hétfő kivételével mindennap.

KIADÓHIVATAL:

Budapest, IV. ker., Vámház-körut 8.

Az adózás reformja.

A pénzügyminiszterium egy idő óta minden éven közhírré teszi, hogy az állami adózás reformjára vonatkozó törvényjavaslatot vagy javaslatokat az országgyűlés elé terjeszti. A közelmúlt napokban megint olvastunk ilyen hirt. Szeretnénk, ha a sokszor beszélt ige immár testté válnék. Szinte csodálatos, hogy milyen türelemmel vagyunk mi magyarok állami, törvényhatósági és községi adózásunk nyomorúságaival szemben s hogy a közvéleménynek mennyire nincs hangos, sőt parancsoló szava azoknak a bajoknak orvoslása iránt, a melyek az adózás terén nemzeti erőnket sorvasztják, a nélkül, hogy arra szükség volna, a nélkül, hogy abból az állami pénzügyeknek bármi haszna lenne.

Adórendszerünk visszasságait már nem csak mink ismerjük, hanem nevezetesen

azok a külföldön is. Általános ismert dolog, hogy nálunk a földbirtok, de főleg a kisbirtok, a falusi lakóház, mint egyetlen tulajdon megterhelése aránytalan. Hogy az aránytalanság főleg a II. osztályu keresetadónál sok esetben égbekiáltó. Hogy az ingatlan vagyona, a földre meg a házra sulyosodnak legjobban az állami adók pótlékai gyanánt kivetett vármegyei és községi adók. Azt is tudjuk, hogy az adókivetés alapjául szolgáló kataszteri tiszta földjövedelem megállapításánál, főleg a kisemberek rovására sok hiba történt. Meg azt is, hogy olyan tömkelege van nálunk az egyenes adóknak, a miben ember legyen, a ki eligazodjék. És mégis, több mint tíz esztendő óta nem áll elő a pénzügyminiszter az évről-évre ígért törvényjavaslattal, a melynek alapján az országgyűlés megorvosolhatná adózásunk feltárt bajait, megmentené a teljesen szegény

embert az adóvégrehajtások kárjaitól s rendet hozna be adózásunkba, a mely mellett mindenki pontosan tudná fizetni az adóját.

Nemcsak az nálunk a baj, hogy egyenes adóinknak az ingatlanokra kivetett terhei aránytalanul sulyosak, hanem az is, hogy az adók kezelése és behajtása nem helyes és nem rendes. Községeink drága pénzen jegyzőket tartanak, hogy azok a községi igazgatást intézzék, a népet hasznos intézmények alkotására vezessék, a törvényhozásnak a közjó emelésére tett rendelkezéseit végrehajtsák. Sajnos, ezek a községek áldozataival tartott tisztviselők az adókezelés mellett másra alig érnek rá s a községi nép vezetésére hivatott emberek sokkal többet mennek a lakosságra adóvégrehajtással, mint áldásos intézmények kezdeményezésével. Mert a törvény szigora így osztotta be a jegyzők munkáját.

A magyar népnek a leg-sürgősebb érdeke immár, hogy az adózás, mint az adók kezelése és behajtása más, okosabb módon rendeztesék, vagyis az adókezelési törvényünk is reformáltassék. Mert az már a kezelésnek hibája, hogy el van vonva a községi jegyző a maga fő hivatásától, meg az is, hogy soha senki idejében nem tudja, mennyi adót kell fizetnie. Csak az év vége felé van meg a teljes adókivetés. Az adózó vagy tulfizet, vagy késedelmi kamatok és behajtási illetékek sulyosodnak reá. Ha a kivetés rendetlen, a fizetés is az. Ennélfogva maga az adókezelés is közrejátszik abban, hogy a magyar ember a maga fizetni valóit nem tarthatja rendben.

Nem él már a magyar földön józan eszű ember, a ki ne tudná, hogy adót fizetni honpolgári kötelesség. A magyar állam egyuttal a magyar haza is, a melynek fentartására éppen oly szüksé-

Kaki Gergely kalandjai.

A „Magyarság“ tárcaja.

III.

Derék Kaki Gergely barátunkat ott hagytuk el a minapában, mikor a rendőrével való összekocczanása és attól való furfangos megszabadulása után ráakadt egy korcsmában kalauza, a berényi jegyző, akinek azután sirva borult a nyakába, szólván:
 — Igyunk édes komám.

Olyan nótárius sem akad e világi életben, aki egyáltalán az italokat, különösen pedig a bort megvetné, azért ivának is remekül. Az óra mutatója már kilencz felé kapaszkodott, mikor Berény község érdemes előljárójának az orra a vörösből a violaszin árnyalatba kezdett átcsapni. Ekkor történt, hogy Kakinak egy mélységes sóhaj fakadt ki melléből:

— O, komám, tisztelt jegyző ur, hol hálunk az éjszaka?

A derék jegyzőnek már nagyon összefüggéstelenek voltak a gondolatai, azért fesztelenül ily jóslatot mondott.

— Ne busuljon tisztelt bíró uram, ha egyebütt nem, hát az országházában. Ezzel aztán kiléptek vala az utcára, a hol nagyon nagy kravalok történé-

nek éppen. Lovas és gyalogos rendőrök szaladtak, vágattak, emberek, gyerekek, gyöngye fehérepek sikoltva rohantak előttük.

— Tűz van! rikkantotta el magát Kaki.

Szentücsese, hogy tűz van!

— Dehogyan van tűz — adta meg a felvilágosítást valaki — tüntetés van, — bántják a németet.

Kakiban erre fölébredt a kurázi.

— Mit bántanak? A szegény németet? Notárius uram, kutya mérges vagyok, bántszuk mi is őket!

Az emberáradat elsodorta őket a Vigszínház elé, a hol akkor már vidám volt az élet. Emberek, urak és rendőrök egymást püfölgették. Kaki csak nézett, sokáig merengett, azután felsóhajtott:

— Tisztelt Nótárius ur, melyik itt a német, hiszen mind egyforma?

— Üsd és ne gondolkozz! adta meg a választ, a mire azután ott állt az a rendőr, a ki alkonnyatkor oldalba suhintá. Ez is csak német lesz gondolta magában s háta mögé került. Azután hosszú botját az emberek fölött ütésre emelte és nagyot vágott a rendőr fejére.

— Ki volt az?! Kiáltott a rendőr s mire megfordult, akkorra Kaki már a másik oldalon volt s hasonlatosképpen ismét egy nagyot kólintott a rendőr kalapjára.

— Ki volt az! üvöltött immár haraggal.

— Senki, — szólt a jegyző — az egész igézet.

Azután belesugott Kaki hatalmas fülebe: Hanem most már gyerünk. A jobb szemem visket, azt hiszem, hogy baj lesz. Valahogy átmentek a zsongó kavargó tömegben, ahol sok volt az oly fehér czilinderes uri ember, mint Kaki Gergely. Ezen egytől egyig szives barátsággal néztek Kakira. Hát zsebmeteszők voltak; s a kik, hogy felismerjék egymást, azért tettek fehér czilindert fejükre. A czilinderéről Gergely barátunkat is társuknak tarták s mivel a zsebmeteszők a lopott holmikat maguknál nem tartják, hanem tovább adják czinkostársaiknak, hogy ha úgy esetleg tán megcsipnék őket, ne találjon náluk semmit se a törvény, amit a sokadalomban mostan összeszedtek, azt mind belerakták Kaki zsebébe. Amint kiszorultak az Andrassy-utra, Kaki megszólalt:

— Tisztelt jegyző uram, portékák vagynak a zsebemben.

Egy utca saroknál aztán megismerkedtek Kaki raktárát.

Majd kővé meredtek. Csupa drága kincs volt, a mi előkerült. Két nagy bugyeláris, telis-tele pénzzel. Gyűrűk, órák, aranykarpezcetek.

— Ez oszt' az igézet — szólt végre a jegyző. Kaki azt hitte álmodik és hogy meggyőződjön az ellenkezőről, a fejét bevágta egy lámpaoszlopba, hogy csunya földagadt a jobb ábrázatja.
 — Való ez, nem álom — kiáltott egy nagyot — ezt az Isten adta.

— Térjünk be valahá, aztán számoljuk le a tengernyi kincset.

Egy király-utcai kávéházba mentek. Fehérruhás kisasszonyok huzták itt a nótát. Kaki Gergelynek kedve rfottyant keblében.

— Mintha innánk egyet fent tisztelt jegyző ur.

Ez egyet bölintott, aztán belefogtak. Egy pár óra mulva sok-sok üres üveg vala már eltöltöttük. Kakit feszítette valami vad érzet, azután rákezdett bömbölő bus hangon kedves nótájára:

Bíró urnak sok az eszi,
 Azt sem tudja hova teszi;
 Hajh, mégis az élettársa,
 Seprőnyéllel jár utána.

Ekkor már nagy jó kedvükben a sok drága bankot, kin-

ges a lakosságának adójából befolyó jövedelem, mint az embernek a mindennapi kenyér. Senkinek sem juthat tehát észébe, hogy adót fizetni nem szükséges vagy igazságtalan dolog lenne. Csak azt követelhetjük, hogy adózá-sunk elismert hibái kiküszö-böltsenek és az adószedés ugy történjék, hogy mindenki idejében tudja már, mit és miért kell adóban fizetnie.

Az új adózási és adókeze-lési törvényekben kell meg-oldani azt a kérdést is, amely az idegen kézen levő magyar föld adózása körül felmerült s amelynek megoldása csak az lehet, hogy az idegen földön élő, a magyar föld jöve-delméből idegen népet és közintézményeket gazdagító birtokosok több adót fizese-nek. Lapunk a minap meg-irta, hogy holdankint öt ko-rona külön megterhelés mel-lett az idegen kézen levő birtokok több mint tíz millió koronát hajtának a magyar állam közczéljaira. Ha ennél kisebbnek is vesszük fel ezt a jövedelmet, arra minden-esetre elég leend, hogy az adóterhet a legszegényebb emberekről levegyük s adó-kezelésünket úgy rendezzük be, hogy a községi tisztvi-selők hivatásuknak érhessenek s az adókezelést az állam külön alkalmazottai vezessék.

Azt hiszszük, ideje volna, hogy ezekkel a kérdésekkel gazdáink társadalmi egyesü-letei behatóan foglalkozza-

cset mind kirakták oda a már-ványasztalra. Egy ur csak el-nézte ezt a nagy mulatást s az-tán odalépett épp Kaki mellé.

— Gyönyörű hangja van, ked-ves urambátyám.

— Az uraság bornyuja sem bőghet különben odalen Berény-ben — dicsekedett szörnyen a kérdezett Gergely.

— Hát eme sok kincset ugyan honnét vették?

— A jó Isten adta.

— Aztán miért adta?

— Mert hát mit is mondok a németet vertem, de keményen.

— Aztán hogyan adta?

— A zsebembe rakta.

— Hm — szólott most az ur és csak intett egyet, amire két rendőr rontott a szobába. A A szegény Kakit meg a jegyző urat rutul megtámadták, aztán lekísérték a Duna partjára egy sárga palotába. „Hát micsoda ház ez?” riadt fel Kaki. „Ez a rendőrbörtön” mondá a kíséret. „Ez az országháza” totitá a jegyző. Hogy rájuk zárták a nehéz tömlöczajtót, kihallatszott onnét fájó zokogásuk.

— Szegény feleségem! — ke-sergett a jegyző.

— Szegény Bodri kutyám! — suttogta Kaki.

— Soh'sem látunk többet — zokogtak mindketten.

nak s a gazdaszövetségek, gazdakörök, egyesületek, köz-ségi képviselőtestületek és vár-megyei közgyűlések egyértel-műen sürgessék az állami egyenes adózás és adókeze-lés rég huzódó ügyének gya-korlati befejezését.

Ujabb indennitás.

Lukács László pénzügyminisz-ter a képviselőház mai ülésén törvényjavaslatot terjesztett elő, melyben újabb felhatalmazást kér a népképviselőtől, hogy további négy hónapig indennitással intézhesse a kormány a nemzet ügyeit.

Tehát újra nem rendes költ-ségvetéssel kormányozzák az országot, hanem meghatalmazás-sal, ideiglenes költségvetéssel s ideiglenes bizalommal. Mit jelent mindez? Azt, hogy a kor-mány elvesztette maga alól a talajt, amelyen törvényesen kor-mányozhasson az országban. — Mert az nagyon kétséges, hogy kap-e a kormány indennitást, különösen négy hónapra, amint azt a javaslat kontemplálja, mi-után az ellenzéknek semmi kedve sincs a kormánynak meg-adni azt a kényelmet, hogy költségvetéssel viselje tovább a katonai vita támadó harcát. — Misem könnyebb, mint a kor-mány helyzete, ha van költség-vetése; mit törődik ő aztán az ellenzék közjogi vitájával! De nem oda Buda!, az ellenzék észbe kapott s ezt a kedves helyzetet nem adja meg a kor-mánynak. Az ellenzék akciója az indenniti ellen teljesen joga-sult, mert a nemzet akarátát fejezik ki azzal, mert a nemzet ma az ellenzék mellett áll; azt bizonyítják azok a tömeges küldöttségek, amelyek napról-napra ellepik a fővárost és a magyar parlamentet. Tessék a kormánynak vagy levenni napirendről a katonai javaslatokat, vagy meg-adni a nemzeti követelménye-ket, vagy feloszlatni a Házat, hogy egy újabb képviselőválasztás bizonyítsa be, hogy van-e szükség katonai létszámemelésre, vagy nincs.

Ha a kormány ezt az utóbbit választja, megkapja az indenni-tást azon időre, míg a választá-sok tartanak. Mert azok befeje-zése után a magyar országgyű-lésen a kormány biztosan ren-des költségvetéssel fog kormá-nyozni.

Mint a mai helyzet szignatu-rája is megnyilatkozik a most beterjesztett indennitás, mert ez a kormánynak a *hatyudala*.

A beterjesztett törvényjavaslat a következő:

Törvényjavaslat

az 1903. év négy hónapjában vise-lendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1902. évi XXIV. törvényzikk hatályának az 1903. évi augusztus hó végéig való kiterjesztéséről.

1. §. Az 1903. év első négy hó-napjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1902. évi XXIV. törvényzikknek hatálya az 1903. évi augusztus hó végéig kiterjesztetik.

Ez a törvény az 1903. évi május hó 1-ső napján lép életbe; érvé-nye az 1903. évi állami költség-vetésről szóló törvény kihirdetése napján megszűnik.

2. §. Jelen törvény végrehajtásá-
val a pénzügyminiszter bizatik meg.
Budapest, 1903. évi márczius hó.

Lukács László s. k.
m. kir. pénzügyminiszter.

Budapest, márcz. 30.

A képviselőház holnap d. e. 10 órakor ülést tart, melyen foly-tatni fogják a katonai javasla-tok vitáját. Szólásra fel vannak iratkozva: Pichler Győző, Hilbert Károly, Csávolszky Lajos.

A képviselőház husvétja. A kép-háznak ezuttal csak nagyon rö-vid husvétii vakációja lesz. Értesülésünk szerint a kormány szándéka, hogy a nagyhéten ne legyen ülés, de már a husvét után következő kedden újból kezdjék meg a katonai javasla-tok, illetve az indennitás tár-gyalását. Eszerint a husvétii va-káció április ötödikétől. április tíz ennegyedikéig tartana

A főváros küldöttsége ma tisz-telgett Széll Kálmánnál s azt kérte, hogy csökkentsék a fő-város hozzájárulását a rendőr-ségi költségekhez. Ez a hozzá-járulás kitett 1881-ben 800.000 koronát; most pedig már két millió e költség. Vagyis kétszer annyi, mint Bécs városáé. A fi-zetésrendezés újabb költséget ró. A megsappant bevételek ezt a terhet meg nem bírják. A főváros nevében azt kérik, hogy a hozzájárulás évi arányos ösz-szegben állapíttassék meg.

Széll Kálmán válaszában ki-jelentette, hogy nincs kifogása, hogy ez a hozzájárulás átalány-összegben állapíttassék meg. És ez általány megállapításában nem lesz méltánytalan. Bár ne-héz e fontos kérdést kiszakítva tárgyalni, de mégis megkísérli. Nem tudja, hogy az mikor fog megtörténni, de a főváros ki-vánságát jogosultnak tartja.

A katonai javaslatok ellen. Békés-Csaba város küldöttsége érkezett ma a fővárosba Fabry Károly dr. és Pándy István dr. ügyvédek vezetése alatt. Barabás Béla fogadta a küldöttséget s ő is adta át a feliratot gróf Apponyi Albert házelnöknek.

Gróf Apponyi Albert válaszá-ban kijelentette, hogy azért is örül a küldöttségnek, mert ő is békés-csabai. Ismeri gondolko-zásukat, tudja, hogy alkotmány-ellenes törekvéseik nincsenek. Ebben a tudatban kétszeres jó-indulattal veszi át a feliratukat nagynevű szónokuk kezéből.

A monori kerület küldöttségét Lukács Gyula országos k pvi-selő vezette gróf Apponyi Al-bert elnök elé, a ki a parla-mentben éljenező küldöttséget rendre intette, hogy a parlament belsejében illedelmes hang és viselkedés a pass-partu, a tilta-kozó kérvényüket átvette és a Ház elé terjesztte.

A tisztviselők fizetésrendezése. A képviselőház pénzügyi bizott-sága Falk Miksa elnöklete alatt szombaton délután folytatta a tisztviselők fizetésének rendezé-séről szóló törvényjavaslat rész-letes tárgyalását.

Képviselőjelölés. A kézdivásár-helyi és a vidéki kerület sza-

badelvü pártja szombaton rend-kívül népes gyűlést tartott Imecs János pártvezér elnöklésével. A pártgyűlés egyhangulag Tagányi Sándor aradmegyei nagybirtokost jelölte képviselőjéül. Ta-gányi kijelentette, hogy a kato-nai javaslatokat nem pártolja.

A függetlenségi párt értekez-lete. A függetlenségi párt — nem mint több lap tévesen kö-zölte — ma este, hanem pénte-ken április hó 3-án tartta érte-kezletét.

Országgyűlés.

Márcz. 30.

Lukács László pénzügyminisz-ter mindjárt az ülés elején meg-lepetést csinált a t. Háznak. — Beterjesztette az újabb indennitásról szóló törvényjavaslatot, melylyel további négy hónapra kér fölhatalmazást a kabinetnek a kormányzásra. *Gabányi* Miklós rögtön rá is duplázott:

— No, ugyan abból sem lesz semmi.

Miután Gabányi kijelentése simán siklott végig az ülés-termen, rátértek a napirendre, a katonai javaslatok tárgyalására.

A javaslatokhoz az első és utolsó szónok *Lengyel* Zoltán volt, a legújabb népvézér, aki valóságos obstrukciós beszédet mondott az ellenzék folytonos helyeslése és tetszése között.

Altalános derűtséget keltett beszédje alatt egy furulyával, melynek az egyik végén nemzeti színű zászló leng, a másik végén pedig el lehet fujni a *Gotterhaltét*.

Lengyel Zoltán, beszédje alatt, szünetet is kért, mely után a hadseregről mondott elítélő be-szédet.

Az ülésről a következő tudó-sítás számol be:

Gróf *Apponyi* Albert elnök az ülést megnyitja, s aztán *Lukács* László törvényjavaslatot terjeszt elő az újabb indennitásról.

Az ujonczok megajánlása.

Lengyel Zoltán a javaslatot nem fogadja el, mert a közös had-seregnek egy fillért sem szavaz meg. Az ellenzék küzdelme joga-sult. A kormány a rendőr-séggel letiportatja azokat, a kik a nemzet jogaiért küzdenek. A hazafias ifjuság vezetőit a leg-szélsőbb határig terrorizálják, nem átalják még királlysértési pörbe is belekeverni őket el-hangzott beszédekért. De mind-ennek daczára a függetlenségi párt küzdeni fog a nemzet jogaiért. Széll Kálmán politikája nem alkotmányos. Az ellenzék mostani küzdelme. a nemzeti ébredés, még utban van: meg fogja teremteni az igazi alkot-mányosságot. Az ex-lex-szel nem ijeszti meg őket, mert ex-lex van már 1526 óta. Paktumos csalafintasággal nem lehet a nem-zet javára működni. Hiszen a zágrábi zavargásokat Bécsből intézik. Hasonló az 1848-ki szláv politikához. A horvátok mindent elkövetnek mi ellenünk. Ezután a hadsereg birálatára tér át. El-ítéli a honvédséget, mert a ma-gyar alkotmányra nem tesz esküt.

Szünet után.

Elnök: *Dániel* Gábor alelnök, a ki újra megnyitja az ülést.

Lengyel Zoltán elősorolja a hadsereg elleni kifogásait. Szóló

a katonáéknál előforduló dolgokról mondja el személyes tapasztalatait. Egy ügyes-bajos embernek hozza fel a dolgát, kit 16 évvel besorozása után letartóztattak s husz napra ítéltek katonáéknál. Bemutatja az illető katonakönyvét.

Gromon Dezső államtitkár: Tessék ideadni.

Lengyel Zoltán: Nem adom! (Derütség.) Elmondja saját esetét. Ot azzal fogadták legelső jelentkezése közben: marsch hinaus! (Derütség.) Felolvass egy jelentést, mely szintén a katonai kormányzat hibáit tárja fel. Az ezredeknél történetét képekben is megörökítik, szülő látott ilyen képeket.

Molnár Ákos: Hogy lehetett azt a sok szaladást leábrázolni?

Endrey Gyula: Mozgó fényképekkel! (Nagy derütség.)

Lengyel Zoltán több esetet mond el arra, hogy a katonai orvosok mily módon bánnak el a katonasággal. Minden betegre kimondják, hogy szimuláns. Egy regruta gyakorlat közben rosszul lett, hat órai kurtavasat kapott; bele is halt.

Gabányi Miklós: (Gromon államtitkárhoz) Milyen jó, hogy az államtitkár nem beszél bele!

Elnök: (csönget) A képviselő ur is jól teszi, ha nem beszél bele. (Derütség.)

Lengyel Zoltán befejezi ezt az igen érdekes részét beszédének. (Felkiáltások a jobboldalon: áá, érdekes!) A javaslatot nem fogadják el, tovább megy, megakadályozza minden erejével. Itt tettek beszélnek, szól a nemzet és az uralkodó közti viszonyról. Negyven év óta küzd a nemzet Bécs uralma ellen s a hazafiak folyton apadnak. A nemzet élni fog azért, mert élni akar, (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök megállapítja a holnap ülést napirendjét s az ülést 3 órakor bezárja.

Táviratok.

Forradalom Nikaraguában.

New-York, márczius 30. Nikaragua chontalesi kerületében forradalom ütött ki. A lázadók elfogták a Nikaragua tavon járó két gőzöst, elvágták az Atlanti-Oceánnal való összeköttetést és behatoltak a granadai kerületbe. A helyzet komoly. *A forradalmat külföldről támogatják.* A Csendes-Oceánnal való összeköttetést is veszélyezteti a lázadónak Leonba való betörése, amelytől tartanak. A kormány nagy haderőt toboroz és egymillió pezetányi kényszerkölcsön felvételét rendelte el.

Háboru Marokkóban.

Melila, márczius 30. A Fez és az algiri határ között elterülő vidék lakossága fellázadt a szultán ellen. A kabil törzsek főnökei összegyűltek Mazugában, hogy követendő magatartásukról tanácskozzanak. Többségük úgy látszik a trónkövetelővel tart. Az utolsó hírek szerint a trónkövetelő hívei Hainzában bekerítették a szultán nagybátyját.

HIREK.

Budapest, márcz. 30.

Időjárás. Hazánkban az északnyugati határmegyékben esett kevés eső. A hőmérséklet, maximuma 25 fokra is emelkedett, minimuma pedig csak Erdélyben volt alacsony. Enyhe idő várható, elvéve esővel.

Hőmérséklet: 17,8 C. fok.

— **A szocialisták gyűlése.** A szocialisták gyűlésüket, melyet azért hívtak össze, hogy báró Kaas Ivor vádjaira feleljenek, vasárnap délután tartották meg. A gyűlés meglehetősen keretben folyt le. A szocialista vezérekre nagyon lehangolóan hatott mindjárt az, hogy a gyűlésen alig jelent meg két ezer ember. A komédiát *Groszmann* Miksa nyitotta meg s szíves volt Kaas Ivort, Ugront, Rakovszkyt és Bartha Miklóst magyar nacionalistáknak kinevezni. Sőt tovább ment. Harcias férfiú léteire felszólította Kaas Ivort, hogy egy hét alatt bizonyítsa be állításait, vagy vonja vissza, ha nem teszi, ő, a szocialisták majd tudni fogják, hogy mit tegyenek. *Groszmann* ur után, a főkomédiás *Bokányi* Dezső lépett pódiumra. Konstatálta, hogy ők meghívták a néppártiakat ezen értekezletre, de egy sem jelent meg. Tehát gyávák. Valami olyasfélét is hebeget, hogy ő az ex-lex idején együtt tartott Kaas Ivorral. Kass Ivor akkor nagyon elismerőleg nyilatkozott róla és kezét is megszorogatta. Kijelentette különben, hogy ő nem a finom izlésű arisztokrata, hanem a néppárti képviselő rovására írja a rágalmakat. Végül pedig elsütötte a nagy ágyut, mondván, hogy ez a harc a szocializmus és a klerikalizmus harca. Ezek után *Goldner* Adolf berekesztette a gyűlést s természetesen legmélyebb megvetését nyilvánította a szocialisták támadói ellen. Beszéde közben olyan megjegyzéseket is tett, hogy *Peregriny* rendőrtisztviselő figyelmét is magára vonta. A rendőrtisztviselő már feléje tartott, nyilván oly szándékból, hogy megvonja tőle a szót, de *Goldner* urnak nemcsak orra hosszu, hanem a szeme is jó, észrevette a fenyegető veszedelmet s gyors fordlattal berekesztette a szánalmas lefolyású gyűlést.

Szilágyi Dezső emléke. A budapesti ügyvédi kamara egyik tagja, dr. *Bihari* Mór saját költségén elkészítette Margó Edével a megboldogult államférfiu mellszobrát. Az ünnepélyen közléletünk számára kitünősége jelent meg, az ünnepi beszédet *Eötvös* Károly tartotta.

Horvát zavargások. Zágrábból jelentik: A mozgalom tegnap és ma sajtóságos jelleget kezdett ölteni. Négy-öt fiatal emberből álló csoportok sorra járták a boltokat és a czégtáblákon levő német feliratok eltávolítását követelték. Amikor a kereskedők a békeség kedvéért teljesítették kívánságukat, a fiatal emberek, a kiket itt tanuló dalmát diákok vezettek, tovább mentek és a kirakatokban levő reklámtáblák, czédulák eltávolítását is követelték, a más nyelvűeket azonban nem bántották. Ezt a kívánságokat is, amennyire lehetett, teljesítették a kereskedők. Akkor

azután még tovább mentek a fiatal emberek és azt kívánták, hogy a könyvkereskedésekből távolítsák el az összes német könyveket és végül felszólították az udvari szállítókat, hogy távolítsák el a kétféjű sást, mert magyar czimer van rajta. Egyes kereskedők a rend kedvéért ezt a kívánságot is teljesítették, de a rendőrség rögtön elrendelte, hogy a cimereket törvényes következmények terhe mellett tegyék vissza helyükre.

Rejtélyes haláleset. Ma délután két órakor jelentést tettek az upesti rendőrkapitányságnál, hogy *Juhász* Lajos 39 éves asztalossegéd már öt nap óta el van zárkózva Szt-Gellért-u. 5. számú lakásán. A rendőrség a feljelentésre azonnal megjelent a kérdéses házban, feltörte a lakást s ott megtalálta az asztalossegéd feloszlásnak indult holttestét. A rendőrorvos jelentése szerint sem gyilkosság, sem öngyilkosság esete nem foroghat fenn, mert ilyen jelekre nem akadtak. A holttestet a bonctani intézetbe szállították, ott fogják kideríteni a halál okát.

Budapesti rendőri hírek. *Elfoglott zsebtolvaj.* A rendőrség letartóztatta *Stauer* Ferencz 21 éves csavargót, akit a *Kerepesi-úton* zsebtolvajlásra érték. — *Ongyilkosság a szobor előtt.* *Walter* Rezső budapesti születésű 22 éves bádogossegéd az éjszaka a *Petőfi-szobor* talapzatán föbe lőtte magát. A mentők a haladókló gyengelelkű fiatal embert a *Rókus-kórházba* szállították. Tettének oka családi viszály.

SPORT.

Alagi fntatások. Pompás időben és óriási közönség jelenlétében zajlott le az urlovasok tavaszi versenyeinek első napja. Az eredmények következők:

I. *Maud* első, *Buralka* második, *Fusco* harmadik. 12 ló futott. Tot. 10 : 51, helyre 50 : 114 I., 374 II., 302 III.

II. *Páfrány* első, *Felicitas* második, *Sehogy* harmadik. 8 ló futott. Tot. 10 : 27, helyre 50 : 74 I., 110 II., 92 III.

III. *Rákosi-díj.* Gátverseny 10.000 korona, 2800 méter. *Janovich-Bésán* Gyula p.m. *Fizess*, első, *Paillard* második, *Medicus* harmadik, *Mr. John* negyedik. Tizenegy ló futott. Tot. 10 : 273 helyre 50 : 616 I., 176 II., 1076 III.

IV. *Boka* első, *Cserhát* második, *Lodincor* utolsó. Tot. 10 : 26.

V. *Princess Flo* első, *Vielliechen* második. *Esparsette* harmadik. *Nyájas* és *Parapluie* elbuktak. Tot. 10 : 66, helyre 20 : 124 I. 88 II.

VI. *Casanova* első, *Ikaros* második, *Portos* harmadik. 12 ló futott. Tot. 10 : 175, helyre 50 : 132 I., 80 II., 88 III.

Színház.

A színházak hírei: A *Nemzeti Színház* szerdán, április elsején ünnepli *Náday* Ferencz jubileumát. Ez alkalommal *Dumas* vigjátéka, *A nők barátja* kerül színre, melyben *De Ryons* szerepe a jubiláló művész egyik legkiválóbb alakítása.

A *Népszínházban* még tizszer lép föl *Fedák* Sári a *Bob herczeg* czimszerepében. A századik előadás után a művész hosszabb ideig pihenni fog.

A *Magyar Színház* pénteken, április 3-án mutatja be *A szobaleány* czímmel *Bilhaud* és *Hennequin* Nelly *Rozier* című bohózatát. A darabban több hatásos énekszám van.

Nyilt-tér.

A Wiener Bank-Verein

Magyarországi fióktelepe
Budapest, V., Nádor-utca 4.

Márczius 30-tól kezdve díjmentesen eszközli a 4^{2/10}0-os convertált egységes államadóssági kötvények lebegyzését

és készséggel szolgál erre vonatkozó felvilágosításokkal pénztári helyiségeiben.

KÖZGAZDASÁG.

Az „Első Biztosító Intézet” Katonai Szolgálat Esetére 6 cs. és kir. Fensége *József főherczeg* védnöksége alatt mint szövetkezet f. évi márczius 29-én tartotta meg dr. *Münnich* Aurél orsz. képviselő elnöklete alatt X. rendes közgyűlését. A zárszámadás az intézet fennállásának tizedik évfordulója alkalmából, utalva az eredményekre, konstatálja, hogy ily aránylag rövid idő alatt biztosító társaság hazánkban hasonló sikert még el nem ért, ami annál figyelemre méltóbb, miután az intézet csupán az elértéi biztosítással foglalkozik s ezzel is csak fiu gyermekek számára.

A jelentésből kiténik, hogy 1902-ben 8546 új tag lépett be 10.156.000 korona biztosíték tőkével, úgy hogy az év végével az állomány 45.481.747 korona biztosított tőkét képviselő 42.321 tag volt.

A bevételek is örvendetes szaporodást mutatnak. *Díjak*, kötvényilletékek és kamatok czímen ugyanis 2.361.208 kor. 81 fillér vétetett be. Az árfolyam nyereség 84.787 kor. 50 fillerre rugott, amely összegből azonban 48.678 kor. 50 fillér árfolyam különbözeti tartalék czímen kihalasított.

A díj és egyéb tartalékok az előző évvel szemben szintén igen tetemes többletet mutatnak, a mennyiben 1.681.133 kor. 46. fillérrel szaporodtak, úgy, hogy ezzel az elmúlt év végével 9.699.107 kor. 33 fillerre emelkedtek.

A régi számítási rendszerről a mostanira való átmenet folytáni különbözet ezzel teljesen törlesztve és végleg rendezve van.

Ami a kiadásokat illeti, úgy 1902. folyamán esedékessé vált biztosított tőkék fejében 171 tagnak összesen 122.850 korona fizetett ki.

Szerzési jutalékul 167.568 kor. 52 fillér, tehát az üzletszereménynek 1^{1/10}0-ánál alig több, míg beszedési jutalék czímen 31.135 kor. 83 fillér, tehát a díjaknak csak 1^{5/7} százaléka adatott ki.

A szervezési költségekből 26.888 kor. 35 fillér, a künnlévőségekből 15.395 kor. 42 fillér iratott le.

A nyereség- és veszteségszámla mindannak daczára 125.226 kor. 58 fillér nyereséggel zárul.

A mérlegszámla 10.723.251 kor. 49 fillér vagyont tüntet fel, amely az előző évvel szemben ismét jelentékeny szaporodást jelent; ennek legnagyobb része első rangu jelzálogkölcsonokban és jelzálogilag biztosított értékpapirokban van elhelyezve.

A közgyűlésnek még tudomására hozott, hogy az intézet ügykörét bővítendő, abba a járadékbiztosításnak egy új alakja vétetett fel, amely czélból egy V. díjszabást léptetett az igazgatóság életbe.

A közgyűlés a jelentést tudomásul vevé, a választmány és igazgatóságnak, különösen azonban dr. *Münnich* Aurél elnöknek *Püdnér* Ferencz orsz. képviselő indítványára köszönetet és elismerést szavazott.

Kitüntette: **Temesvárott 1891.** Jó és szép munka, versenyképesség és ujitásért kitüntette. **Budapest 1896.**

Uj találmány Császári és királyi szabadalmazott **férfi-alsónadrág**

mely elől, az övnél szűkebbre vagy bővebbre szabályozható a nélkül, hogy a felsőnadrágot vagy mellényt fölgombolni kellene. **Kapható kizárólag nálam a feltalálónál.**

Szab. férfi-alsónadrágok árai:

Pamut kreász dbja K. 2.60	Schroll Drill dbja K. 6.-	Gyöngyökötésű trikót-kelmékből dbja K. 6.-
Köpper, dbja . . . K. 3.20	Rumburgi vászon K. 6.-	Fehér atlasz velezből dbja K. 6.-
Lovagló-nadrág, szat. K. 3.90	Drill K. 4.40	

Meleg téli minőségek.

Frisch Ignác cs. és kir. szab. fehérnemű-készítő uri- és női divatruháza
Budapest, Kerepesi-ut 50 szám.

Ingyen küldöm most megjelent kibővített és ábrás árjegyzékemet, mely mindennemű valódi Jäger téli alsó ruházatot valamint a férfingek és nadrágok anyagmintáin kívül vászon, chifon és damasztárak minőségmintáit is tartalmazza.

Putzer György
vendéglője
Váci-körut 14. szám.

A legkitünőbb magyar konyha. — Tiszta magyar borok és mindenkor friss sör. Hetenként többször

ráklevés.

Figyelmes kiszolgálás.

Rieger György
uri- és női cipész-mester
saját találmányu szabadalmazott
lakbőr puhítás

Egy új találmánnyal sikerült elérnem, hogy a lábbeli megtartja eredeti alakját és a tyuk szem elvész.

Budapest, IV., Magyar-utca 6.

Svigulinszky J.
zongora-terme
BUDAPEST,
IV. kerület, Szervita-tér 5. szám.

Legjobb minőségű
BÉRLETZONGORÁK
legelőszőbb legszolidabb bevásárlás.

Brünner Testvérek
Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 3.
Villamos és petroleumlámpák,
szalonpetroleum és császárolaj
kapható.

Parádi üveggyár raktára.
GÖRÖG ISTVAN
Budapest, Kossuth Lajos-u. 15.
Nagy választék mindenféle üvegtermékekben.
Asztali készletek stb. igen jutányos áron.

KORONA SECT
(habozó=bor)

Próbáláda két palackkal bérmentve Magyarország bármely postaállomásra és Ausztriába is 6 korona utánvét mellett.

Viszont elárusítóknak megfelelő engedmény.

Mattes János BUDAPEST,
Koronaherczeg-utca
(Harris-bazár.)
Kapható a legtöbb fűszer- és csemege-üzletben.
1 pohár 40 fillér.
Poharanként való kimérés saját üzletben.

PÁZMÁNEUM
nyomda és irodalmi vállalat
BUDAPEST
VIII. ker., Mária-utca I. szám.

Telefon 6300

Folyóiratok, ujságok, könyvek, naptárak, táblázatok, kereskedelmi nyomtatványok, divatos izléses kiállításban mérsékelt árak mellett. Tömöntöde, könyvnyomda, könyvnyomda, vonalzó intézet.

Készít mindennemű
kő- és könyvnyomdai munkákat.

ROVÁS
Szókimondó hetilap

Megjelenik minden vasárnap

Kapható minden dohánytőzsdében

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
1/1 évre 8 kor.
1/2 " 4 "
1/4 " 2 "

Egyes példány ára:
16 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., Aréna-ut 44

Ne vegyen senki
hangszert — mig

Reményi Mihály
cs. és kir. szabadalom tulajdonos
— mű-hangszerész —

a Magyar Kir. Zene-Akadémia és cs. és királyi katonai zenekarok szállítója a 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét el nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik.

BUDAPEST-ről,
Király-utca 44r. sz.

Hegedűknél 10, cimbalmonknál 6 évi jótállás.

Javítások
szakszerűen és olcsón eszközöltetnek.

Dús raktár az összes vonó-, fuvó-, ütő- és verőhangszerekben. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb gyári áron. Községi dobok, kürtök, sipók előírás szerint. Családi hangszerek: Arison, Intona, Ariosza, Phönix, Symphonin stb. nagy választékban

Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban

BUDAPEST, IV. kerület, Várház-körut 8.